

Uppföljning av mervärdesskattehanteringen inom ÅHS

Inom ramen för effektivitetsrevisionen av ÅHS för räkenskapsperioden 2018 har gjorts en effektivitetsrevision av mervärdesskattehanteringen inom ÅHS. Revisionen är en uppföljning av 2017s effektivitetsrevision. I effektivitetsrevisionen har kartlagts följande:

- Uppföljning av hanteringen av mervärdesskatt
- Hantering av korrigeringar hänförande till tidigare år

Effektivitetsrevisionen är inte en revision eller översiktlig granskning enligt ISA-standarden. (International Standards on Auditing). I rapporten presenteras endast iakttagelser gällande de frågeställningar som preciseras i revisionsplanen för effektivitetsrevisionen.

Som material för effektivitetsrevision har använts:

- Reskontrautdrag ur bokföringen
- Förhandsbesked från centralskattenämnden

Därtill har intervjuer gjorts med följande personer:

- Redovisningschefen
- Ekonomichefen

Granskningsiakttagelser

Mervärdesskattekonteringar - 2018

Utfördes en ADB-stödd granskning av ÅHS mervärdesskattekonteringar under perioden 1.1.-26.9.2018. I granskningen konstaterades vissa brister konteringen av kalkylerad mervärdesskatt i enlighet med mervärdesskattelagens 130a§.

Kommuner, samkommuner och landskapet Åland har rätt att få kalkylerad återbäring för de i mervärdesskattelagen avsedda skattefria anskaffningar som ansluter sig till hälso- och sjukvård samt till socialvård och för understöd eller bidrag till en verksamhetsidkare för sådan verksamhet. Kalkylerad återbäring utgör 5 procent. Detta motsvarar ungefärligt den dolda mervärdesskatten som ingår i de hälso- och sjukvårdstjänster och socialvårdens tjänster som anskaffats från den privata sektorn.

Den kalkylerade återbäringen fås alltid av den summa som ÅHS betalar till den som producerar tjänsten. Om ÅHS betalar en bruttoersättning för tjänster som den köpt, räknas återbäringen av bruttoersättningen. Om den som producerar tjänsten får betalning från kunden och ÅHS betalar en delvis ersättning till den som producerat tjänsten fås återbäringen av den delvisa ersättningen. Detta gäller också för sådana fall där kommunen köper tjänster med användande av s.k. servicetjänster eller betalningsförbindelser.

Rätt till återbäring finns inte för anskaffningar från en kommun, samkommun eller landskapet Åland ej heller för understöd eller bidrag som givits dessa.

I revisionen konstaterades en del fakturor där ÅHS inte utnyttjat avdragsrätten i mervärdesskattelagens 130a§, som sannolikt främst beror på att man misstolkat varför fakturan har debiterats med nollmoms.

På basen av korrigeringarna kommer ÅHS att anhålla en återbäring på ca 7 900 €. Korrigeringsbeloppen har varit större tidigare år. Således kan konstateras att felens antal minskat.

ÅHS bokföringsprogram ger inte ut rapporter som effektivt kan användas för avstämning av felkonterad mervärdesskatt. Vi rekommenderar att ÅHS tillsammans med bokföringsprogrammets leverantör försöker ta ut en rapport som effektivt kan användas för granskning av mervärdesskattekonteringar. I nuläget finns ingen egentlig avstämningsfunktion för mervärdesskatten. Med beaktande av de korrigeringar som gjorts över åren i ÅHS är felkontering av mervärdesskatt en risk som skulle kunna minimeras med effektiva avstämningsrutiner.

Tidigare års rättelser

I fjolårets effektivitetsrevision togs upp att det under en längre period förekommit latent mervärdesskatt som ÅHS inte fått återbäring för. ÅHS har lämnat in ansökan om återbäring men skatteförvaltningen har inte behandlat ansökningarna. För att få tydlighet i ärendet har ÅHS under hösten 2018 sökt och fått ett förhandsbesked av skatteförvaltningen gällande hantering av kalkylerad mervärdesskatt för social- och hälsovårdstjänster köpta av privata vårdproducenter i Sverige. Förhandsbeskedet gav ÅHS rätt till kalkylmässig återbäring för dessa tjänster men centralen för bevakning av skattetagarens rätt har anfört besvär vilket leder till att ärendet går till högsta förvaltningsdomstolen.

ÅHS har ännu inte fått beslut på ansökningar gjorda för räkenskapsperioderna 2012-2014. ÅHS har i december 2018 lämnat in ansökan för återbäring av mervärdesskatter för räkenskapsperioden 2015. ÅHS var tvungen att göra ansökan trots att förhandsbesked ännu behandlas eftersom momsens annars skulle föråldrats. År 2016 och 2017 har man inte lämnat in pga. att förhandsbeskedet ännu inte vunnit laga kraft. För år 2015 har ansökts om en momsåterbäring till ett belopp om ca 82 000 €.

Sammanfattning av åtgärdsrekommendationer med anledning av effektivitetsrevisionen

1. En avstämningsrutin för kontrollerande av att mervärdesskatten konterats rätt bör skapas. Det rapporteringssystem man idag använder sig av har ingen rapportering som effektivt kunde användas för kontrollerande av mervärdesskatt. Framtagande av en rapport där man effektivt kunde sortera mervärdesskattekonteringar skulle avsevärt förbättra den interna kontrollen.
2. Rättelserna av tidigare års mervärdesskatter som inte ansökts om återbäring för har fördröjts väsentligt pga. att centralen för skattetagarnas rätt har anfört besvär på ÅHS förhandsbesked för återbäring av mervärdesskatt. ÅHS har endast ansökt om återbäring för 2015 eftersom den i annat fall hade föråldrats.

I Mariehamn den 17 december 2018

BDO Audiator Ab, revisionsammanslutning

Andreas Holmgård
OFGR, CGR